

zondag 19 maart

GELOOF, ZIEKTE EN GENEZING

Bibellezingen: Markus 6, vers 7 t/m 13 - Jakobus 5, vers 13-20 - 2 Korinthe 12, vers 7 t/m 10

Jezus stuurde zijn leerlingen erop uit om het Evangelie te gaan verkondigen, de boodschap van Gods Koninkrijk. De leerlingen moesten hun woorden gepaard laten gaan met daden. Er staat in de Bijbel: 'zij dreven veel demonen uit en zalfden veel zieken met olie en maakten hen gezond.' Wat zal dat een geweldig iets zijn geweest! Mensen met allemaal verschillende kwalen, die genazen! Het Koninkrijk van God, het Koninkrijk van vrede, van vreugde en bevrijding brak uit! Het werd zichtbaar!

Dat wat die leerlingen van Jezus mochten doen, dat was in de tijd dat Jezus Zelf op aarde bij hen was. Maar het ging verder! Want een van deze leerlingen van Jezus die daarbij was, Jakobus, die schrijft later aan een aantal gemeenten een brief. En onderaan zijn brief schrijft Jakobus: '*Is iemand onder u ziek? Laat hij dan de ouderlingen van de gemeenten bij zich roepen en laten die voor hem bidden en hem met olie zalven in de Naam van de Heere. En het gelovig gebed zal de zieke behouden en de Heere zal hem weer oprichten.*' Dus wat Jakobus toen een paar jaar geleden zelf heeft mogen doen, dat draagt Jakobus nu op aan de gemeenteleden. Nu moeten de ouderlingen erop uit gaan om te zalven en om voor genezing te bidden. En God zal dit zegenen.

Eerst maar iets over dat zalven... Waarom zalven? Wat moet je je daarbij voorstellen?

Nu, met die zalf wordt olijfolie bedoeld. Olijfolie was, naast allerlei andere doeleinden waarvoor het kon worden gebruikt, een alledaags geneesmiddel. Maar olie heeft in de Bijbel meer betekenis. Olie is ook een teken van Gods Geest en van Gods kracht. Als de jongen David tot koning wordt gezalfd, dan lezen wij dat de Heilige Geest David gaat vervullen en hem op zijn taak gaat voorbereiden. In 1 Samuel 16 staat: *toen nam Samuel de oliehoorn en zalfde hem (David) te midden van zijn broers. En de Geest van de HEERE werd vaardig over David vanaf die dag en voortaan.* Olie als teken van de aanwezigheid van God, als teken van het werk van de Heilige Geest.

En eigenlijk werkt de betekenis van het zalven naar twee kanten uit. Gezalfd worden, dat betekent dat God Zich op ons richt, maar ook dat wij ons op God richten. Gezalfd worden, dat is ook: 'toegewijd worden'. Je als gezalfde helemaal richten op God. Je in dienst van God stellen. Gods Geest kwam over David, Gods Geest vulde Davids hart. En David richtte zich op God. Hij werd Gods knecht. Hij stelde zijn leven in dienst van God. ... Beide dingen zie je ook bij de Here Jezus. De Here Jezus wordt de Gezalfde (= Messias, Christus) genoemd. Jezus was namelijk vervuld met Gods Geest. Gods Geest kwam in de gestalte van een duif op Hem neer, toen Hij werd gedoopt. En Jezus was volledig gericht op de taak die Hij van Zijn hemelse Vader had ontvangen. Hij was toegewijd aan God. Hij stelde Zijn leven in dienst van de wil van Zijn hemelse Vader.

Als een zieke wordt gezalfd, dan krijgt hij/zij dus een teken van de Heilige Geest. Hij, of zij, mag vertrouwen op de kracht van de Heilige Geest Die in hem wil werken. God komt heel dichtbij. Niet door die olie, het is maar gewone olie hoor! Nee: *God Zelf* wil heel dichtbij zijn. Met Zijn Geest. En Hij geeft daarvan ter ondersteuning een teken: *zoals met olie het hoofd van de zieke werd aangeraakt, zo wil God met Zijn Geest het hart aanraken, ja het hele bestaan van de zieke persoon aanraken.*

En de zieke..., hij geeft zich net zoals David toen hij werd gezalfd, volledig over aan God. 'Neem mijn leven, laat het Heer, toegewijd zijn aan Uw eer. Maak mijn uren en mijn tijd - hoewel tijd ik ook nog heb of nog krijg - tot Uw lof en dienst

bereid. Wat prachtig hè? Wat een prachtig symbool, een prachtig gebruik om zo met God verbonden te zijn: Gods Geest die ons leven aanraakt... en onze toewijding aan God.

Maar dan het volgende... Jakobus schrijft: 'Is iemand onder u ziek? Laat hij dan de ouderlingen van de gemeenten bij zich roepen en laten die voor hem bidden en hem met olie zalven in de Naam van de Heere. *En het gelovig gebed zal de zieke behouden en de Heere zal hem weer oprichten.*'

De zieke zal door God worden opgericht. Overeind geholpen. Hij kan weer verder! Een wonder! ... God kan genezing schenken! 'God kan en wil en zal in nood, zelfs bij het naderen van de dood, volkomen uitkomst schenken!'

Maar dat is een lastig punt. Geloven wij nog dat God kan en wil genezen op het gebed? Stemmen wij ons gebed daarop af? Of bidden wij als iemand ziek is, of als wijzelf ziek zijn, vooral om kracht, om Gods nabijheid, met bidden wat meer algemene bewoordingen... want ja... genezing, dat gebeurt toch meestal niet...

Sommigen zeggen: dat was toen in de tijd van de apostelen. Zij hadden die bijzondere gaven ontvangen. Of nu ja: ook de ouderlingen uit Jakobus' tijd hadden die bijzondere gaven misschien ontvangen. Maar later, na hen, is die gave verdwenen... Maar dan vraag ik mij af: waarom laat de Heilige Geest bepaalde gaven wel bestaan en andere gaven niet? Of zijn alle gaven van de Geest misschien verdwenen? Dan zou de kerk een heel armzalig bestaan leiden..., zonder het werk van de Geest... Geloven wij deze wonderen nog? Bidden wij met elkaar en voor elkaar met verwachting? Of is ons medisch denken zo verontwikkeld, dat wij ons dat niet meer kunnen voorstellen?

Maar Gods werk verwachten... op God vertrouwen ook bij ziekte..., dat is iets anders dan God kunnen claimen dat Hij geneest. Niet iedereen geneest. Dat is niet alleen iets van onze tijd. Dat gold ook voor de tijd van de Bijbel. Paulus heeft veel mensen mogen genezen in naam van de Here Jezus, maar er waren ook mensen uit zijn omgeving ziek. Timotheus bijvoorbeeld. Hij had allemaal lichamelijke klachten. Timotheus werd niet door zijn leermeester Paulus genezen. Nee, Paulus schrijft aan hem in een brief: 'drink niet langer alleen water, maar gebruik een kleine hoeveelheid wijn voor je maag en je veelvuldige kwalen'. En van een andere collega, Trofimus geheten, schrijft Paulus in de tweede brief aan Timotheus dat hij hem ergens ziek heeft achtergelaten. Kon Paulus hen dan niet genezen?

God geneest. Ook vandaag nog. Maar we kunnen God en Zijn werk niet claimen. We *mogen* bidden. We mogen onze diepe verlangens aan God kenbaar maken, wanneer wij ons leven aan Hem toewijden. In toewijding aan God bidden. Maar God is soeverein: Hij bestuurt en leidt ons leven *op Zijn wijze*. Met Goddelijke wijsheid, liefde en macht.

Maar dat kan wel heel, heel erg moeilijk zijn... Als God andere wegen gaan, dan je zo had gehoopt..., dan je zo had verlangd... voor jezelf... of voor die ander... Wat kan dat een geweldige worsteling zijn... iets waar je nooit helemaal uitkomt, waar je misschien steeds weer tegenaan zult botsen... Het vraagt een groot geloof, een loslaten..., om deze diepe, grote vragen aan God over te geven.

God geneest, maar is daarin soeverein. Hij beslist. Waarom in de ene periode er meer genezingen zijn dan in een andere periode, of in de ene gemeente meer dan in een andere gemeente, of in het ene land meer dan in het andere... dat is aan God. Soms zijn er perioden van opleving in een gemeente, bijzondere momenten, soms ook gewoon niet. Op het zendingsveld lijkt je vaker te horen van genezing en andere bijzondere dingen, dan in ons Nederland. Maar misschien is het daar ook wel meer nodig. Misschien denkt God ook wel: 'Ik heb jullie al zo gezegend met een zeer ontwikkelde geneeskunde, terwijl in die andere landen mensen het bijna zonder geneeskundigen en geneesmiddelen moeten doen..., willen jullie in dit rijke westen dan nog meer hebben naast alle middelen en mogelijkheden die je nu hebt? ... We weten het niet. Het

vraagt overgave. Het vraagkracht van de Heilige Geest om deze vragen over ziekte en genezing in Gods handen over te geven.

Iemand die dat ook moest leren, die dat overgeven van zijn vragen en gebeden aan God moest leren, dat was Paulus zelf. En dan kom ik ook op een ander punt: God geneest, zei ik. Echt. Maar zeker niet altijd. *Soms laat God namelijk ook op een andere manier iets van Zijn Macht en Zijn liefde merken.* Zo had Paulus dat ervaren. En eigenlijk zag je dat ook al in de woorden van Jakobus. Toen Jakobus schreef over ziekenzalving en genezing, toen gebruikte hij de volgende woorden: *'Is iemand onder u ziek? Laat hij dan de ouderlingen van de gemeenten bij zich roepen en laten die voor hem bidden en hem met olie zalven in de Naam van de Heere. En het gelovig gebed zal de zieke behouden.* Behouden. Redden in het alledaags Nederlands. God schenkt behoud. Redding. Natuurlijk wordt daar genezing mee bedoeld. Maar het lijkt wel alsof Jakobus met opzet niet gekozen heeft voor het woord 'genezen'. Het gelovig gebed zal de zieke *behouden*. En Gods behoud, Gods redding, dat is *meer* dan alleen een lichamelijke genezing. Gods behoud, Gods redding houdt soms iets *anders* in dan lichamelijke genezing.

Nu, dat had Paulus ook zo ervaren. Hoewel hijzelf vele mensen heeft mogen genezen in naam van Jezus, had hij zelf last van een doorn in zijn vlees, zo omschreef hij het met een beeld. Wij weten niet wat Paulus met die doorn bedoelde. Misschien was het wel een bepaalde ziekte. Ik twijfel daar eigenlijk aan, maar in ieder geval: Paulus had ergens vreselijk last van. Hij had er drie keer om gebeden dat God hem daarvan zou verlossen. Drie keer, het getal van volheid: Paulus had talloze keren gebeden. Maar God had tegen hem gezegd: *Mijn genade is genoeg. Mijn kracht wordt in zwakheid volbracht.* Paulus moest ervaren dat Gods kracht niet tot uiting zou komen in het bevrijd worden van die stekelige pijn..., maar dat Gods kracht juist zichtbaar zou worden in dat Paulus die pijn zou kunnen dragen en verdragen. Juist die doorn in zijn vlees hielp Paulus om met beide benen op de grond te blijven..., om op God gericht te blijven... en om mensen mee te nemen om ook zo op God gericht te zijn. Gods was voor Paulus heilzaam nabij, God was heel dichtbij Paulus. Paulus mocht ervaren dat de Heilige Geest in zijn leven aanwezig was en prachtige dingen tot stand bracht. Maar niet door Paulus te genezen en te bevrijden. Maar juist door Gods grootheid te laten zien in Paulus' kleinheid en zwakheid en ongemakken.

Ter illustratie: ik heb zelf ook zoiets mogen meemaken. Ik heb het bewaard. Het is een briefje. Een briefje, dat ik via via heb gekregen van een jongen die ergens in de kerk zat, waar ik op dat moment de dienst leidde. Deze jongen was sterk autistisch, zo vertelde zijn oom mij later. En door zijn autisme voelde deze jongen zichzelf heel anders dan anderen. Hij vond dat moeilijk. Maar die dienst was voor hem geweldig. Want nu stond er een dominee op de preekstoel die ook anders was dan anderen! Een dominee die klapperde met zijn tanden, zo noemde hij het. Op het briefje van de jongen staat: *'We hebben een STOERE dominee. Hij stottert en klappert op zijn tanden en toch dominee worden. Stoer'.* ... Nu goed, ik ben helemaal niet stoer. Maar waarom ik dit zo geweldig mooi vind: die jongen zag nu dat hij helemaal niet zo vreemd was, in ieder geval niet vreemder dan anderen. Deze jongen ontving innerlijke genezing! Hij bleef nog steeds autistisch enz. God genas hem niet van al zijn kwalen. Zijn hele rugzakje zat nog op zijn rug. Maar wel van binnen genezing! Hij kon met zichzelf verder. Hij kon zichzelf aanvaarden. Hij kreeg rust in zijn ziel. Door die doorn in het vlees, die handicap van die ander. Gods kracht wordt in zwakheid volbracht. God schenkt heil, heling, genezing... maar soms op een heel andere manier.

Ik moet ook denken aan het voorbeeld dat ik eens heb gehoord van twee mensen die onverzoenlijk waren ten opzichte van elkaar. Zij konden totaal niet met elkaar door een deur. Maar toen gingen zij beiden op bezoek bij iemand

die aan bed gebonden was, die menselijk gezien bitter weinig kon. En wat gebeurde er toen, denkt u? Ja, die diepe meningsverschillen vielen weg. Daar stonden zij naast elkaar bij dat bed van die jongeman. Die jongeman op dat bed, die menselijk gezien bijna niets kon, die kreeg iets gedaan wat geen enkel ander mens had gekund: deze twee mensen bij elkaar brengen. Ziet u: Gods kracht wordt in zwakheid volbracht.

Stel dat u ziek bent en u geneest niet... of dat iemand uit uw familie ziek is en er geen genezing lijkt te komen..., of als uw persoonlijke situatie niet veranderd na misschien zoveel gebed... blijf toch vertrouwen op God! God kan soms ook op een heel andere manier in en door uw onmogelijke situatie heen werken. God kan soms ook op een heel andere manier in en door uw onmogelijke situatie heen werken. Ik weet niet hoe. Ik begrijp het soms helemaal niet. Maar Gods kracht wordt in zwakheid volbracht. Gods werk en Gods nabijheid is breder en veelkleuriger dan genezing alleen! God kan dus ook uw of jouw onverhoorde gebedspunten gebruiken. Ook jouw handicap. Ook uw ziekte. Paulus heeft het ervaren. En ik kan er amen op zeggen. Gods kracht is niet alleen genezingskracht. Gods kracht is veelkleurig. Gods kracht is zichtbaar in spectaculaire dingen, maar ook in heel gewone dingen. In dingen, waar wij misschien nooit bij stil hebben gestaan. Gods kracht wordt in zwakheid volbracht.

Ik wil nog een ding met u delen en dat gaat over die ouderlingen die worden gevraagd om *ziekenzalving te doen*. *Die ouderlingen kwamen naar de zieke toe namens God en namens de gemeente.* Zo staan zij om de zieke heen, als gemeente... en samen richten zij zich op God... verlangen zij naar Gods aanwezigheid... en geeft men de situatie aan God over.

Het is eigenlijk heel jammer dat mensen zich soms noodzaak voelen om met hun ziekte in de auto te stappen om ergens in den lande een gebedsgenezingsdienst bij te wonen van een of andere gemeente of voorganger. Begrijp me goed: ik kan me heel goed voorstellen dat dit verlangen er is. Maar eigenlijk is het een teken van armoede in de gemeente, als juist bij zoiets ingrijpends als een ernstige ziekte mensen Gods hulp lijken te moeten zoeken in een andere gemeente dan de thuisgemeente. Want het gaat niet om de voorganger met de gave van genezing. Nee, Jakobus wil dat de gemeenteleden zorg voor elkaar dragen. Bidt voor elkaar, zo zegt hij. *'Belijdt elkaar de overtredingen en bidt voor elkaar'.* De gemeente moet volgens Jakobus zo samen een zuivere gemeente vormen, toegewijd aan God, elkaar opdringend in het gebed. Niet zondags een dienstje meepikken en verder weinig met elkaar optrekken. Nee: samen een gemeenschap zijn. Toegewijd aan God. Zuiver ten opzichte van elkaar en ten opzichte van God. ... En bidt voor elkaar. Ja, bidden met verwachting.

Als men zo is toegewijd... in liefde en betrokkenheid op elkaar... in vertrouwen en liefde op God... als men zo samen een biddende gemeente is..., dan zal de gemeente gezond worden. Lichamelijk gezond? Wie weet! Wij hebben een machtig God! Maar een gezonde gemeente is meer dan een gemeente waar geen ziekenhuisopnames meer hoeven te worden vermeld in de weekbrief omdat er geen zieken meer zijn. Nee: God wil ons helen, heel maken. Zuiver. Misschien schenkt Hij wel een wonderteken. Maar misschien is het vooral die innerlijke genezing, dat heil van God dat wij in ons hart mogen sluiten. Ja, dat heil, die redding van de Heere Jezus, daar gaat het allereerst om. Dat mogen wij als gemeente koesteren en van daaruit leven. Tot het moment dat Jezus terugkomt... het moment waarvan het boek Openbaringen vertelt dat er dan geen ziekte en geen rouw meer zal zijn. Want dan is er geen genezing, geen ziekenzalving meer nodig. Dan zijn er geen waarom's meer.